

Osnova

- Pojem, účel, druhy
- Spoluúčast, pojmy
- Teorie pojištění – proč se lidé pojišťují?
- Faktory poptávky po pojištění
- Selhání pojišťovacích trhů
  - Adversní (nepříznivý) výběr
  - *Moral hazard*
  - Transakční náklady

Terminologie spoluúčasti

- *Deductibles* – nominálně stanovená výše spoluúčasti (jako např. u havarijního pojištění); na každou službu, či kumulativně za rok; jednotlivec či rodina. Důvody x námitky
- *Coinsurance* – určitá část (%) ceny služby
- Limity a maxima

Pojištění

- Rozdělení rizika
- Pojistné = cena za nižší riziko, resp. Za zvýšení **OČEKÁVANÉHO UŽITKU**
- => pojistné se liší podle...?

rizika a újmy

Očekávaný užitek

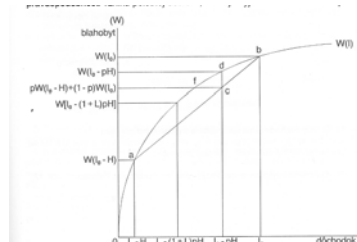
$$U(E) = P(U_{nemoc}) + (1 - P)(U_{zdravi})$$

P	U(e)	U(z)	U(n)
0.01	99,2	100	20
0.02	98,4		
0.03	97,6		
0.04	96,8		
0.05	96		
0.1	92		
0.2	84		
0.3	76		
0.4	68		
0.5	60		
0.6	52		
0.7	44		
0.8	36		
0.9	28		
1	20		

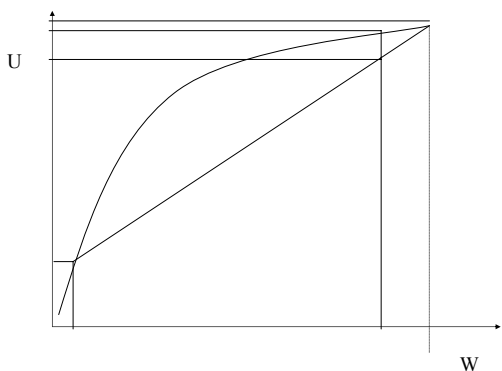

Lineární průběh!

Neoklasický model pojištění

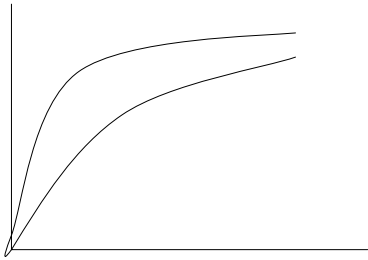
Obr. 10. Přínos z pojištění
 $W()$ - křivka blahobytu, $W(L)$ - původní blahobyt, $W(L - pH)$ - blahobyt při pojištění vo výške pH,
 $pW(L - H) + (1 - p)W(L)$ - blahobyt bez pojištění s rizikom vzniku choroby, $W(L - (1 + L)pH)$ - blahobyt
 pri pojištění s interným výnosom L, $W(L - H)$ - blahobyt pri vzniku choroby bez pojištění,
 L - původní příjem, $L - pH$ - příjem s rizikom vzniku choroby pri pojištění, $L + LpH$ - příjem
 pri pojištění s interným výnosom L, $L - H$ - příjem pri vzniku choroby bez pojištění, act - úsečka
 vyjadrujúca pokles blahobytu z titulu rizika

Faktory ovlivňující poptávku

- Stupeň averze rizika
- Pravděpodobnost události
- Velikost ztráty
- Cena pojištění
- Příjem jednotlivce

Averze k riziku

Selhání zdravotního pojištění

- Adversní výběr
- Morální riziko (*moral hazard*)
- Administrativní náklady